

Motorgroepsreis door Noord-Vietnam

VIVA VIETNAM

'GEEN SPRAKE VAN', ROEPEN DE MANNEN VERONTWAARDIGD. DE NEDERLANDERS IN HET STRAATCAFEETJE IN HANOI HEBBEN NET EEN MOTORTOCHT DOOR HET NOORDEN VAN VIETNAM GEMAAKT. 'EN DAAR HOORT DE VERKEERSCHAOS VAN HANOI AAN HET BEGIN EN HET EIND GEWOON BIJ!', ZEGT EEN VAN HEN. DE REST IS HET ROEREND MET HEM EENS. MORGEN BEGINT ONZE RONDREIS EN KAN IK HET ZELF ERVAREN.

Tekst MICHEL VAN DAM Fotografie MICHEL VAN DAM en UWE KRAUSS

Diep adem halen en dan een duik in de maalstroom van de verkeerschaos in de Vietnamese hoofdstad Hanoi. De vergelijking met een mierenhoop loopt mank. Want die functioneert volgens een centraal geleid plan, terwijl hier elke verkeersdeelnemer zijn eigen plan trekt. De hele stad gonst als een nest vol kwaadaardige wespen. En het gaat maar door. Golf na golf, eindeloos als de oceaan en daarin moeten wij onze koers bepalen. Gewoon durven, vertrouwen dat die miljoenen scooters, brommers en motorfietsen om ons heen zullen spoelen als de Rode Zee rond Mozes.

Buiten Hanoi neemt de verkeersdrukte gaandeweg af. In het landschap verrijzen grillig gevormde bergen. Op rijstvelden zwoegen mensen en waterbuffels voor een extra fotogeniek tintje. Vietnamese minderheden wonen voornamelijk in de bergstreken in het noorden van het land, sommigen daarvan leven in huizen op palen gebouwd van hout, bamboe en riet. Voor een intense Vietnamebeleving overnachten wij in zo'n familiehuus, met matrassen op de grond, maar voorzien van ventilatoren en muskietennetten. We gebruiken het avondmaal in kleermakerszit op de grond en daarna moeten we proosten met de chef de famille, die buiten Engelse en Franse uitdrukkingen zowaar de Nederlandse uitdrukking 'dankowel' kent en ons leert proosten in het Vietnamees en Dzao. Tsjoe-tskoe-kwé en homidoe toe joe toe.

SPECTACULAIRE BERGWEG

De volgende dag bereiken we Sapa. Dit stadje werd door de Franse kolonisatoren gesticht om de zomerhitte van Hanoi te ontvluchten. Vanuit het zadel ontwaren we tussen nevelslierten koloniale architectuur en in wolken gehulde bergpieken. Een spectaculaire bergweg brengt ons naar de grensplaats Lao Cai, waar we over de brug de Chinese karakters van Hekou zien wapperen.

De minderhedenmarkt van Sapa had nog toeristische trekjes, maar de markt van Coc Ly is zo oorspronkelijk als we ons maar kunnen voorstellen. Te voet worden we opgezogen door het kleur- en geurrijke spektakel. Zelfgestookte drank wordt getapt uit grote plastic jerrycans. Paarden, koeien, buffels, honden, varkens, eenden en kippen wachten op nieuwe eigenaren. Hopen vlees worden naar believen kleiner gehakt. Vlees, vis, groenten, kruiden en fruit zijn gegarandeerd dagvers.

In onze stoffige en met bemodderde motorkleding vallen we uit de toon bij dames in smetteloze klederdracht, waaraan kenners zoals onze gids Mister Hoa kunnen herkennen tot welke etnische minderheid zij behoren. Buiten enkele Euro-

DE WEG GOLFT MET PRACHTIGE BOCHTEN TUSSEN DE FABELACHTIG MOOIE BERGBULTEN DOOR

peanen op motorfietsen verdringen zich hier Vietnamezen, Chinezen, Dzao, Giay, Laichi, Lolo, Nhang, Nung, Phulao, Tai en Thulao. Dat meldt onze reisgids tenminste en gezien de multiculturele drukte tussen de marktkraampjes zal dat ook wel zo zijn. We worden overal nieuwsgierig aangekeken en vriendelijk begroet. Maar onze zintuigen raken overvoerd met het voortdurende bombardement aan indrukken. Na Lao Cai pakken we een zijweg, regelrecht de jungle in. Denken we. Maar de tropische vegetatie langs de weg is door mensenhanden geplant. Het uitbundige groen is van fruitbomen en landbouwgewassen, de wateren blijken rijstvelden of visvijvers te zijn. De boerderijen passen naadloos in het beeld, opgetrokken uit natuurlijke materialen als hout, bam-

1. Bakker Bart zit na de benzinepomp op de tweede hoek rechts.

2. De stoep is om te parkeren en om handel te drijven. Lopen doe je maar op straat.

3. Lung Cu is het puntje op de 'i' van Vietnam.

4. De reusachtige vlag in Lung Cu markeert het uiterste noorden van Vietnam.

5. Onze route gaat rakelings langs de Chinese grens.

boe, modder en riet. Als dan ook het asfalt eindigt, en we verder rijden over een weg van aangestampte aarde, is het plaatje van een exotische expeditie compleet.

Op de markten nabij de Chinese grens zien we vrachtauto's met Chinese nummerplaten. De grensoorlog tussen China en Vietnam van 1979 is vergeten, al moeten Europeanen in dit grensgebied nog wel een speciale reisvergunning kopen en mogen we in dit gebied niet overal op eigen houtje rondcrossen. Niet dat we ooit onze trouwe gids, tolk, monteur en motormaat Mister Hoa zouden willen missen! Hij vormt een onmisbare schakel tussen Vietnam en onze zintuigen. De hellingen zijn bedekt met de ronde vormen van rijstvelden, op terrassen aangelegd door de montagnards, zoals de etnische minderheden nog steeds in het Frans worden gekwalificeerd. Vietnam kent officieel 54 bevolkingsgroepen en de grootste verscheidenheid aan etnische minderheden woont in Noord-Vietnam, waar wij doorheen kruisen op onze Yamaha's die,

Bergen en etnische minderheden

In Vietnam wonen buiten de Vietnamezen zelf ook 53 etnische minderheden. Tussen de afgelegen bergen in het noorden van Vietnam hebben zij hun traditionele kleding en gebruiken in ere houden. Dorpsleven en wekelijkse markten bieden dan ook een kleurrijk decor op een spectaculaire motortocht tussen de kegelbergen, tropische wouden en met rijstvelden bezaaide bergflanken en valleivloeren. In Hanoi is een bezoek aan het Etnografisch Museum een aanrader. Je komt er van alles te weten over de cultuur en architectuur van verschillende Vietnamese bevolkingsgroepen, op het museumterrein staan verschillende traditionele huizen. Informatie: www.vme.org.vn.

licht, hoog en wendbaar, de perfecte motoren zijn voor dit bergachtige terrein.

POORT NAAR DE HEMEL

Zo'n veertig kilometer na de provincie stad Ha Giang bereiken we de Quan Ba-pas. 'De poort naar de hemel,' vertaalt Mister Hoa nonchalant, maar wat heeft die man gelijk! Onder ons ligt een prachtige vallei waaruit ronde kegelbergen naar de hemel reiken. Duizenden kalkstenen bergen strekken zich tot ver over de horizon uit. Onder ons ligt de stad Tam Song in de vallei, de huizen tot aan de voeten van de bergen. De tweelingbergtoppen van Quan Ba hebben iets te maken met een plaatselijke legende waarin een jongedame en een engel uit de hemel figureren, maar dat verhaal dringt vanwege het adembenemende uitzicht even niet helemaal door. Na deze prachtige binnenkomeer pakken we de Highway 4c verder op naar het noorden. Uit de ruige bergflanken steken zwarte stenen als grafstenen, maar er is zoveel schoonheid om ons heen dat zelfs deze associatie niet macaber is. De weg golft met prachtige bochten tussen de fabelachtig mooie bergbulten door, die ieder voor zich als conische kegels op valleivloeren staan. Aan hun tenen kietelt het stadje Dong Van, waar we paden kruisen met jongeren op motoren, een aantal onverschrokkenen zelfs op Ducati Monsters. De bergen zijn duidelijk favoriet bij motorrijders, die in Vietnam voornamelijk tot de jonge generaties behoren. 'Wij Vietnamezen gaan voor vakantie graag naar de kust,' zegt een jongen vanuit het zadel. 'Maar als we een paar daagjes vrij hebben rond een officiële feestdag, rijden we het liefste naar deze bergen.' En weg is hij al, toeterend en wuivend zijn maten achterna. Op naar Lung Cu, het noordelijkste punt en dus het puntje op de 'i' van Vietnam. De smalle, bochtige bergweg naar en van Lung Cu is een verplicht nummer en het letterlijke hoogtepunt voor iedere motorrijder in Vietnam. Vanaf een brug zijn

we een groep jongeren in de bergrivier naar ons zwaaien, hun motoren staan boven langs de weg. Oude Minsk-tweetaktmotoren uit Wit-Rusland en scooters, helemaal uit Hanoi of steden nog verder weg naar het Ultieme Noorden gereden. Het lijkt wel een pelgrimage en dat is het ook. Zwemmen in de rivier beneden, bloemen op hun motoren gebonden, tussen de rode vlaggen gestoken.

WE LIJKEN OVER DE RAND VAN DE WERELD TE SCHEREN DOOR EEN SPECTACULAIR BERGLANDSCHAP

derd, maar in Vietnam over veel avontuurlijker wegen, met veel grilliger verkeer en veel afwisselender wegdek. Lung Cu is niet meer dan een verzameling traditionele huizen. De vlaggen lijken nog groter en roder dan in de rest van Vietnam. Bovenop de hoogste heuvel staat een toren met een gigantische Vietnamese vlag erop, zodat de Chinezen over de grens wel eventjes weten dat dit Vietnam is, ja? Nog een paar kilometer verderop kunnen zelfs onze motorfietsen niet verder over het pad dat in de berghelling is gekerfd. Maar nog steeds komen ons buffels en kinderen, beladen met hoge bergen planten op hun rug, tegemoet. Aan de overkant van de diepe, diepe vallei liggen de afgetobde bergen van China. Hoelang je hier ook pauzeert, het is altijd te kort om de sfeer goed in je op te nemen of adequaat op

beeldensoren vast te leggen. Ook de terugweg biedt weer de overtuiging dat onze zintuigen hopeloos te kort schieten om al het natuurschoon adequaat te registreren.

SPECATACULAIR BERGLANDSCHAP

We rijden voort over het Dong Van-karstplateau, over een van de mooiste bergwegen ter wereld. We lijken over de rand van de wereld te scheren door een waarlijk spectaculair berglandchap van ronde kegels waar weer scherpe pieken uitsteken, waar mensenhanden door de eeuwen heen terrassen in die grimmige stenen hebben geklopt voor hun moeizame landbouw. Ook de weg, Highway 4c, oftewel Hanh Puc (Happiness) Road, werd vijftig jaar geleden ten koste van bloed, zweet, tranen en mensenlevens aangelegd door jonge pioniers en diverse etnische minderheden uit de streek. Hmong kerfden de Ma Li Peng-pas in de bergwand. De kroon op Happiness Road. Gelukkig is er een parking met uitzichtpunt, anders zouden ontelbare motorrijders, onder wie een stel Europeanen, vanwege het uitzicht de macht over het stuur verliezen en in de gapende afgrond verdwijnen. Hier stoppen alle motorrijders voor een plaatje en een praatje. We ontmoeten elkaar bovenop de Ma Pi Leng-pas, waar een uitzichtplatform fenomenale selfies mogelijk maakt met de kronkelende Nho Que-rivier ver in de diepte en honderden scherpe bergpieken tussen de nevels in de hemel. Er is een gebouwtje, maar daarin geen overprijsde toeristenmenu's, alleen verse en gemalen wortels en kruiden die de boeren uit de omgeving uit de bergen trekken en hier verkopen. Geen luxe cafetaria, alleen gepofte knollen en geroosterde knakworstjes voor als je écht honger hebt. We verbreederen en verzusteren met dolenthousiaste rijders op volgepakte scooters en lichte motoren. De oude Minsk-tweetakters uit de voormalige Sovjetrepubliek Wit-Rusland zijn nog steeds favoriet en hebben een ware cultstatus gekre-

1. Werk op het land gaat nog gewoon met de hand.

2. Verschillende minderheden leven in het noorden van Vietnam.

3. Het uiterste noorden van Vietnam biedt onvergetelijke vergezichten die door jonge Pioniers toegankelijk werden gemaakt.

4. Homidoe en tsoetsjoekwé!

5. De verkeerschaos in Hanoi lijkt erger dan hij is.

6. Gele rijst-velden contrasteren mooi met de groene bergen.

gen in Vietnam. Motorrijden voor het ongebreidelde plezier en ook als life style, met rode T-shirts en gele sterren en dito vlaggetjes. Ook de 'typisch Vietnamese' tropenhelmen à la Kuifje ontbreken niet, evenmin als vliegnerbrillen en camouflage-uniformen met US ARMY erop. Wat dondert de geschiedenis uit de jaren zestig en zeventig deze jongeren? Ze zijn zo hard als hun motoren het toelaten op weg naar de toekomst. En daartussen schuiven even breed grijnzende buitenlanders op goedkope Chinese Honda-kopieën of iets duurdere Japanse Yamaha's. De Honda Wins van twee Tsjechische jongens zijn lekker in Ho Chi Minh Trail-stijl gespoten, matzwart met rode sterren erop, en ze blijven nog lopen ook. Ze zijn met gebarentaal in de Vietnamese motorgeleideren welkom geheten en genieten duidelijk dagenlang van elke seconde die deze onvergetelijke motortocht hen biedt. Ze spreken geen woord Vietnamees en nauwelijks Engels, maar dat dondert helemaal niks. 'Viva Vietnam', roept iemand en automatisch gaan de handen van alle aanwezige motorrijders omhoog. Het is dat onze route andersom loopt, anders zouden wij ook graag aanhaken in die Vietnamese motorkaravaan.

GRANDE FINALE

We zijn ondertussen wel gewend aan fietsers op de snelweg. En aan auto's, busjes en vrachtwagens die heen en weer zigzaggen, zonder ooit richting aan te geven. Het wegdek wordt ook gebruikt voor het hoeden en drijven van vee, waaronder erg zenuwachtige waterbuffels met indrukwekkende hoorns, varkens, kippen, eenden, honden en katten natuurlijk, voor zover die niet in de kookpotten drijven die ook op het wegdek staan, dat trouwens ook wordt gebruikt voor het drogen en dorsen van agrarische producten, het stallen van handelswaar en niet-rijdende voertuigen, waaronder wrakken van auto's en vrachtwagens en het te koop aanbieden van

OOK NAAR VIETNAM?

Ben je na het lezen van dit verhaal geïnteresseerd geraakt in Vietnam en wil je er ook naartoe? Kijk dan op pagina 64 voor onze lezersreisaanbieding.

allerlei soorten goederen. Ook tijdens de grande finale op de terugweg naar Hanoi laten we sprookjeswereld van de Noord-Vietnamese bergen gandedeweg achter ons. Elke kilometer wordt het verkeer weer drukker. Daar rijden we alweer in de kolkende zee van miljoenen scooters, brommers en motorfietsjes. Maar we banen ons opnieuw zonder ongelukken een koers door de verkeerschaos van Hanoi. In gesloten formatie rijden we terug naar het motorverhuurbedrijf in het centrum, waar we de zadels van de Yamaha's verruilen voor de lage stoeltjes op de stoep van het cafeetje om de hoek. het oordeel is unaniem positief. Gedeelde vreugde is dubbele vreugde: Zelfs verstokte alleenrijders zoals Uwe en ik genieten van de gezelligheid en het gemak van zo'n georganiseerde groepreis. 'Viva Vietnam!' En daar gaan de glazen al omhoog. Op Mister Hoa, de Hemelpoort, Happiness Road en de hel van Hanoi! •